

**Sprawozdanie z pracy Pełnomocnika Wojewody Śląskiego
do Spraw Mniejszości Narodowych i Etnicznych za 2024 rok**

1. Liczba spotkań ze środowiskami mniejszości narodowych i etnicznych, w tym organizowanych z inicjatywy pełnomocnika.

- **9 stycznia 2024 r.** spotkanie Pełnomocnika z przedstawicielami Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Niemców Województwa Śląskiego dotyczące nauczania języka niemieckiego w szkołach
- **15 stycznia 2024 r.** w ŚUW odbyło się spotkanie dotyczące przywrócenia równego traktowania mniejszości niemieckiej w zakresie nauczania języka ojczystego w szkołach. W spotkaniu z przedstawicielami mniejszości niemieckiej uczestniczyły Senator RP Halina Bieda oraz Poseł na Sejm RP Krystyna Szumilas.
- **27 lutego 2024 r.** odbyło się zorganizowane przez Pełnomocnika spotkanie z przedstawicielami stowarzyszeń mniejszości narodowych i etnicznych województwa śląskiego. W spotkaniu uczestniczył Wojewoda Śląski, przedstawiciel MSWiA oraz Urzędu Statystycznego.
- **4 marca 2024 r.** spotkanie Pełnomocnika z Konsul Generalną Słowacji dot. mniejszości słowackiej
- **21 marca 2024 r.** spotkanie Pełnomocnika z Panem Janem Kwiekiem Prezesem Stowarzyszenia Romków Śląskich z siedzibą w Radzionkowie w sprawie obchodów Międzynarodowego Dnia Romów
- **8 kwietnia 2024 r.** z okazji Międzynarodowego Dnia Romów Pełnomocnik we współpracy z Prezesem Stowarzyszenia Romków Śląskich z siedzibą w Radzionkowie zorganizowała spotkanie Wojewody Śląskiego z przedstawicielami organizacji i środowisk romskich. W spotkaniu wzięli także udział II Wicewojewoda Śląski oraz Dyrektor Generalna ŚUW. W tym dniu przed gmachem ŚUW wywieszona została romska flaga.
- **19 kwietnia 2024 r.** Pełnomocnik i II Wojewoda Śląski wzięli udział w uroczystościach z okazji Dnia Pamięci o Holokauście i Przeciwdziałaniu Zbrodniom Przeciwko Ludzkości. Uroczystość odbyła się przy pomniku na Palcu Synagogi w Katowicach.
- **30 kwietnia 2024 r.** Pełnomocnik i II Wojewoda Śląski wzięli udział w spotkaniu poświęconym rocznicy wybuchu Powstania w Getcie Warszawskim. Spotkanie odbyło się w nowej siedzibie Oddziału Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Żydów w Katowicach przy Al. Korfantego.
- **23 maja 2024 r.** na zaproszenie Pełnomocnika w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim odbyło się spotkanie przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych z Sekretarzem Stanu w MSWiA Tomaszem Szymańskim. W spotkaniu uczestniczyła także Pani Ksenia Alhaug, Zastępca Dyrektora Departament Wyznań Religijnych oraz Mniejszości Narodowych i Etnicznych w MSWiA i Pan Marek Wójcik, Wojewoda Śląski.
- **24 maja 2024 r.** spotkanie Pełnomocnika z Pełnomocnikiem Komendanta Wojewódzkiego Policji w Katowicach ds. Ochrony Praw Człowieka na temat mniejszości
- **12 czerwca 2024 r.** udział Pełnomocnika w spotkaniu zorganizowanym w MSWiA dla Pełnomocników Wojewodów ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych. Spotkanie poświęcone było omówieniu bieżących problemów współpracy z administracją rządową, zarówno na szczeblu wojewódzkim jak i centralnym, z organizacjami mniejszościowymi.
- **15 czerwca 2024 r.** udział pracownika w uroczystościach z okazji Dnia pamięci ofiar obozu Zgoda w Świętochłowicach.
- **2 sierpnia 2024 r.** udział pracownika w uroczystościach 80-rocznicy zagłady Romów w Oświęcimiu.
- **1 września 2024 r.** złożenie przez pracownika kwiatów w miejscach zburzonych synagog w Bytomiu i w Katowicach.
- **4 września 2024 r.** udział Pełnomocnika w spotkaniu zorganizowanym przez MSWiA we współpracy z Dolnośląskim Urzędem Wojewódzkim. Celem spotkania było omówienie bieżącej realizacji Programu integracji w 2024 r. oraz planach na 2025 rok.
- **6 września 2024 r.** Pełnomocnik wraz z Oddziałowym Biurem Upamiętniania Walk i Męczeństwa Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach zorganizowała Konferencję historyczno-edukacyjną PAMIĘĆ I TOŻSAMOŚĆ - 80.ROCZNICA ZAGŁADY ROMÓW.

- **21 września 2024 r.** udział pracownika w uroczystościach upamiętniających ofiary Centralnego Obozu Pracy w Jaworznie na zaproszenie Związku Ukraińców Koła w Katowicach.
 - **2 października 2024 r.** Pełnomocnik zorganizowała spotkanie szkoleniowe (on-line) dotyczące zasad ubiegania się o środki na 2025 rok z Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów Polsce na lata 2021-2030. Podczas spotkania pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawierciu przedstawili informację o działaniach realizowanych w latach 2023-2024 na rzecz społeczności romskiej zamieszkałej na terenie Zawiercia, natomiast nauczyciel wspomagający ze SP nr 43 w Zabrze przedstawił informację nt. działalności świetlicy integracyjnej działającej ww. placówce oświatowej od 2023 roku. Ponadto podczas spotkania było m.in. przeszkolenie przedstawicieli zainteresowanych środowisk, instytucji i organizacji w zakresie wytycznych na 2025 rok MSWiA do Programu integracji obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030. Informacja o składaniu wniosków na realizację zadań w 2025 roku w ramach Programu integracji została przesłana w sierpniu 2024 roku do gmin, na terenie których zamieszkuje społeczność, do organizacji romskich, jak również do organizacji pozarządowych działających na rzecz społeczności romskiej. Pełnomocnik zwróciła się z prośbą do urzędów gmin o zamieszczenie informacji o składaniu wniosków na swoich stronach internetowych. Informacja o składaniu wniosków na realizację zadań w 2025 roku została zamieszczona na stronie ŚUW oraz w aktualnościach Pełnomocnika.
 - **3-4 października 2024 r.** Pełnomocnik wraz z pracownikami wzięła udział w Konferencji „Społeczność romska w polskim systemie społecznym” organizowanej w Gliwicach. Konferencja sfinansowana została ze środków Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów Polsce na lata 2021-2030 przyznanych dla Gminy Gliwice na 2024 rok.
 - **14 października 2024 r.** Pełnomocnik zorganizowała spotkanie przedstawicieli stowarzyszeń mniejszości narodowych i etnicznych z terenu województwa śląskiego w Sali Marmurowej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach. W spotkaniu uczestniczyli Wojewoda Śląski, Naczelnik Wydziału Mniejszości Narodowych i Etnicznych w Departamencie Wyznań Religijnych oraz Mniejszości Narodowych i Etnicznych MSWiA, Pełnomocnik Komendanta Wojewódzkiego Policji w Katowicach ds. Ochrony Praw Człowieka, Konsul Honorowy Armenii w RP oraz członek Komisji Wspólnej rządu oraz Mniejszości Narodowych i Etnicznych, przedstawiciel Kuratorium Oświaty oraz przedstawiciele organizacji mniejszości narodowych i etnicznych.
 - **13 listopada 2024 r.** Pełnomocnik wzięła udział w pracach Komisji oceniającej prace nadesłane na wojewódzki konkurs plastyczny ROMSKIE BAJANIE IX.
 - **20 listopada 2024 r.** Pełnomocnik zorganizowała spotkanie szkoleniowe dotyczące naboru wniosków w ramach FE SL 2021-2027, Działanie 7.11 Wsparcie społeczności mniejszościowych, w tym społeczności romskiej.
 - **7 grudnia 2024 r.** spotkanie Wicewojewody Śląskiego i Pełnomocnika z Panem Hraczja Bojadżjanem, Konsulem Honorowym Republiki Armenii
- Ponadto, w 2024 roku Pełnomocnik zorganizowała 2 szkolenia dla asystentów edukacji romskiej i nauczycieli wspomagających edukację romską – 6 września 2024 r. i 5 grudnia 2024 r.

2. Koordynowanie na obszarze województwa działań organów administracji rządowej, realizujących zadania na rzecz mniejszości – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

Pełnomocnik Wojewody zainicjowała i stale poszerza współpracę z Kuratorium Oświaty oraz Policją w sprawach mniejszości narodowych i etnicznych, w szczególności z Pełnomocnikiem Komendanta Wojewódzkiego Policji ds. Ochrony Praw Człowieka. Na zaproszenie Pełnomocnika Wojewody Śląskiego do Spraw Mniejszości Narodowych i Etnicznych przedstawiciel Kuratorium Oświaty i Pełnomocnik KWP od kilku lat biorą udział w organizowanych przez Śląski Urząd Wojewódzki konferencjach i spotkaniach. W 2024 roku również uczestniczyli w organizowanych przez Pełnomocnika spotkaniach z przedstawicielami stowarzyszeń mniejszości narodowych i etnicznych

z terenu województwa śląskiego oraz w Konferencji historyczno-edukacyjnej PAMIĘĆ I TOŻSAMOŚĆ - 80.ROCZNICA ZAGŁADY ROMÓW. Na bieżąco prowadzona współpraca ma charakter roboczy, natomiast w sytuacjach tego wymagających Wojewoda lub Pełnomocnik kierują pisemne wystąpienia np. do Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego Policji i komendantów powiatowych, w sprawie bezpieczeństwa Romów.

3. Podejmowanie działań na rzecz respektowania praw mniejszości i przeciwdziałanie ewentualnemu naruszaniu tych praw i dyskryminacji osób należących do mniejszości – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie.

Asystenci edukacji romskiej stanowią istotne ogniwo w procesie integracji społeczności romskiej. W Programie integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030 zapewniono im wsparcie poprzez zobowiązanie pełnomocników wojewodów do organizowania dwa razy w roku szkoleń dla AER i nauczycieli wspomagających.

Obowiązek ten został w został zrealizowany w 2024 roku i szkolenia się odbyły. Asystenci i przedstawiciele środowisk romskich są jednakże zawsze zapraszani do uczestnictwa we wszystkich konferencjach szkoleniowych z udziałem przedstawicieli Kuratorium Oświaty, Pełnomocnika Komendanta Wojewódzkiego Policji ds. Ochrony Praw Człowieka, przedstawicieli urzędów miast i gmin, szkół, MOPS, poradni psychologiczno-pedagogicznych, urzędów pracy, lokalnych NGO. Na konferencji jest też zagwarantowany czas dla środowisk romskich, w szczególności AER, kiedy przedstawiają informacje o swojej sytuacji i problemach, a z uwagi na obecność przedstawicieli różnych instytucji można niektóre z nich nawet „na miejscu” rozwiązać lub udzielić pomocy w innej formie. Asystenci mają też dzięki temu zapewnioną bieżącą wiedzę na temat realizacji zadań na rzecz społeczności romskiej. Taka forma partycypacji umożliwia też potencjalnym beneficjentom Programu planowanie adekwatnych działań, omawianie potrzeb, wymianę dobrych praktyk.

4. **Podjęmowanie działań na rzecz rozwiązywania problemów mniejszości – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie.**

Zasadnicza część działań dotyczących rozwiązywania problemów mniejszości opiera się na zadaniach realizowanych w ramach Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021 - 2030. W 2024 roku 6 gmin województwa śląskiego (tj. Chorzów, Gliwice, Ruda Śląska, Zabrze, Zawiercie i Żywiec) oraz 4 organizacje pozarządowe (tj. Stowarzyszenie Przyjazna Ósemka w Bytomiu, Stowarzyszenie Romów w Gliwicach, Fundacja Jesteśmy dla Was w Katowicach i UKS Taekwon-do w Zabrzu) realizowały zadania z rządowego programu pn. „Program integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030”. Na realizację zadań z Programu integracji dla województwa śląskiego w 2024 roku przyznano środki z części 83 rezerwy celowej w wysokości 1 637 796 zł (zgodnie z decyzjami MSWiA) oraz z części 30, której dysponentem jest MEN w wysokości 68 410 zł.

W 2024 roku realizowano 33 zadania z następujących dziedzin:

- Edukacja - 28 zadania (Chorzów, Gliwice, Ruda Śląska, Zabrze, Zawiercie, Żywiec, Stowarzyszenie Przyjazna Ósemka w Bytomiu, Stowarzyszenie Romów w Gliwicach, Fundacja Jesteśmy dla Was w Katowicach i UKS Taekwon-do w Zabrzu)
- Mieszkalnictwo – 3 zadania (Chorzów, Zabrze i Żywiec)
- Innowacyjne projekty integracyjne – 2 zadania (Chorzów)

W województwie działa 7 świetlic integracyjnych dofinansowanych ze środków Programu integracji (Bytom, Chorzów, Gliwice - 2, Zabrze, Zawiercie i Żywiec).

Od 2023 roku działa w Szkole Podstawowej Nr 43 w Zabrzu świetlica integracyjna, Głównym celem działalności świetlicy jest szeroko pojęta edukacja i integracja. W 2024 roku zajęcia prowadzone były 3 razy w tygodniu (wtorek, środa, czwartek) po 2 godziny.

W Zawierciu działała Świetlica - Sekcja dla dzieci i młodzieży, gdzie w zajęciach uczestniczyła 35 osobowa grupa, w tym 10 pochodzenia romskiego. W 2024 roku zajęcia w świetlicy prowadzone były od poniedziałku do piątku, w wymiarze 3 godzin zegarowych dziennie dostosowanych do potrzeb uczestników. Uczestnicy zajęć mogli liczyć na pomoc w odrabianiu lekcji, uzupełnianiu zaległości szkolnych. W ramach prowadzonych zajęć dzieci ćwiczyły motorykę małą i dużą, chętnie uczestniczyły w zajęciach plastycznych, w grach i zabawach edukacyjnych, ćwicząc pamięć spostrzegawczość i koncentrację.

W 2024 roku w ramach otrzymanej dotacji i środków własnych:

- Gmina Chorzów wyremontowała lokal przy ul. Kaliny 53, dla młodej kobiety pochodzenia romskiego;
- Gmina Zabrze wyremontowała jeden pustostan z przeznaczeniem dla rodziny romskiej, w jednym lokalu zajmowanym przez rodzinę romską wymieniona została stolarka okienna, natomiast w drugim została m.in. wyremontowana łazienka.
W dwóch budynkach zamieszkałych w większości przez rodziny romskie została wymieniona instalacja elektryczna oraz remont klatki schodowej
- Gmina Żywiec przeprowadziła remont lokalu mieszkalnego przy ul.Dworcowej 19, zajmowanego przez 4-osobową rodzinę romską oraz zakończono I etap inwestycji w budynku przy ul.Wesołej 74.

Pełnomocnik zorganizowała w 2024 roku niżej wymienione szkolenia i konferencje dotyczące Programu integracji:

- **6 września 2024 r.** - Konferencję historyczno-edukacyjną PAMIĘĆ I TOŻSAMOŚĆ - 80.ROCZNICA ZAGŁADY ROMÓW. Konferencja zorganizowana została wspólnie z Oddziałowym Biurem Upamiętniania Walk i Męczeństwa Instytutu Pamięi Narodowej w Katowicach. Wzięli w niej udział także beneficjenci Programu integracji oraz asystencji edukacji romskiej i nauczyciele wspomagający.
- **2 października 2024 r.** - Spotkanie szkoleniowe (on-line) dotyczące zasad ubiegania się o środki na 2025 rok z Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030. Podczas spotkania pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawierciu

przedstawili informację o działaniach realizowanych w latach 2023-2024 na rzecz społeczności romskiej zamieszkałej na terenie Zawiercia, natomiast nauczyciel wspomagający ze SP nr 43 w Zabrze przedstawił informację nt. działalności świetlicy integracyjnej działającej ww. placówce oświatowej od 2023 roku. Ponadto podczas spotkania było m.in. przeszkolenie przedstawicieli zainteresowanych środowisk, instytucji i organizacji w zakresie wytycznych na 2025 rok MSWiA do Programu integracji obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030. Informacja o składaniu wniosków na realizację zadań w 2025 roku.

- **5 grudnia 2024 roku** – Spotkanie szkoleniowa (on-line) dla asystentów edukacji romskiej i nauczycieli wspomagających edukację romską. Tematem szkolenia był Trening umiejętności społecznych, które poprowadziła Pani Martyna Król, nauczyciel nauczania początkowego oraz nauczyciel wspomagający edukację uczniów romskich w Szkole Podstawowej nr 16 im. Marii Konopnickiej w Bytomiu.

5. Podejmowanie działań na rzecz respektowania praw osób posługujących się językiem regionalnym – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie.

Nie dotyczy

6. Lista organizacji mniejszości narodowych i etnicznych, z którymi Pełnomocnik jest w stałym kontakcie:

1. Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców Województwa Śląskiego z siedzibą w Raciborzu,
2. Niemiecka Wspólnota „Pojednanie i Przyszłość” z siedzibą w Katowicach,
3. Fundacja Mniejszości Niemieckiej Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku,
4. Górnośląska Fundacja Kultury i Spotkań im. Eichendorffa w Łubowicach,
5. Związek Ormian w Polsce im. Ks. Arcybiskupa Józefa Teodorowicza z siedzibą w Gliwicach,
6. Ormiańsko-Polski Komitet Społeczny z siedzibą w Zabrzu,
7. Stowarzyszenie Romów w Gliwicach,
8. Stowarzyszenie Romów Śląskich w Rudzie Śląskiej,
9. Śląskie Stowarzyszenie Romów w Radzionkowie,
10. Zabrzeńskie Stowarzyszenie Romów
11. Stowarzyszenie na rzecz Romów Amaro Drom Nasza Droga w Zabrzu,
12. Stowarzyszenie Polsko-Romskie Polo Roma w Zabrzu,
13. Związek Ukraińców w Polsce Koło Katowice ,
14. Bytomskie Stowarzyszenie Kultury Żydowskiej,
15. Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce Oddział Gliwice,
16. Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce Oddział Katowice,
17. Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce Oddział Częstochowa,
18. Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce Oddział Bielsko-Biała,
19. Towarzystwo Słowaków w Polsce Koło na Śląsku.

7. Lista znanych Pełnomocnikowi organizacji i środowisk mniejszości narodowych i etnicznych działających na terenie województwa.

Według Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2021 roku w województwie śląskim zamieszkują następujące mniejszości narodowe i etniczne: Niemcy (27 923 osoby), Karaimi (355 osób), Ormianie (785 osób), Romowie (1 724 osoby), Rosjanie (1 416 osób), Ukraińcy (4 810 osób), Żydzi (1 611 osób), Słowacy (722 osoby), Czesi (1 503 osoby), Łemkowie (389 osób), Białorusini (2025 osób), Tatarzy (524 osoby), Litwini (505 osób). Językiem kaszubskim posługiwało się 90 osób.

Poza wyżej wymienionymi organizacjami mniejszości i organizacjami działającymi na rzecz mniejszości w Sosnowcu znajduje się parafia prawosławna pod wezwaniem Świętych Wiery, Nadziei, Luby i Matki ich Zofii, gdzie proboszczem jest ksiądz Mikołaj Dziwiątowski.

W Częstochowie znajduje się parafia prawosławna pod wezwaniem Świętego Mikołaja, gdzie proboszczem jest ksiądz Marcin Bielawski. W 2023 roku powstała parafia prawosławna pod wezwaniem Świętej Trójcy w Bielsku-Białej, gdzie proboszczem jest ks. Michał Kuryło.

Wśród wiernych ww. parafii są osoby narodowości rosyjskiej, ale także białoruskiej i ukraińskiej.

8. Współpraca Pełnomocnika z innymi instytucjami lub organizacjami, zajmującymi się problematyką mniejszościową – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie.

- **15 stycznia 2024 r.** - udział w spotkaniu z przedstawicielami mniejszości niemieckiej w ŚUW, którego głównym tematem było przywrócenie pełnego wymiaru nauczania języka niemieckiego jak języka mniejszości w szkołach. W spotkaniu wzięła udział posłanka Krystyny Szumilas i Senator Halina Bieda.
- **w styczniu 2024 r.** przygotowano sprawozdanie z pracy Pełnomocnika za 2023 rok i przesłano do MSWiA.
- **w lutym 2024 r.** przygotowano sprawozdanie Pełnomocnika z realizacji w 2023 roku Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030 na terenie województwa śląskiego i przesłano do MSWiA
- **12 czerwca 2024 r.** udział Pełnomocnika w spotkaniu zorganizowanym w MSWiA dla Pełnomocników Wojewodów ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych. Spotkanie poświęcone było omówieniu bieżących problemów współpracy z administracją rządową, zarówno na szczeblu wojewódzkim jak i centralnym, z organizacjami mniejszościowymi.
- w związku z realizacją „Programu Integracji Społecznej i Obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030”, na bieżąco realizowana była współpraca z MSWiA w sprawach związanych z Programem. Pełnomocnik i pracownicy ŚUW uczestniczyli też w spotkaniach i szkoleniach organizowanych przy udziale MSWiA (np. w spotkaniu pełnomocników wojewodów ds. mniejszości narodowych i etnicznych we Wrocławiu). Przedstawiciele MSWiA uczestniczą też w spotkaniach i szkoleniach organizowanych przez Pełnomocnika (np. podczas spotkań przedstawicieli stowarzyszeń mniejszości narodowych i etnicznych z terenu województwa śląskiego – 27 lutego, 23 maja, 14 października 2024 r.)
- **4 września 2024 r.** udział Pełnomocnika w spotkaniu zorganizowanym przez MSWiA we współpracy z Dolnośląskim Urzędem Wojewódzkim. Celem spotkania było omówienie bieżącej realizacji Programu integracji w 2024 r. oraz planach na 2025 rok.
- **w 2024 roku** na bieżąco prowadzona była współpraca ze Śląskim Kuratorem Oświaty. Przedstawiciele Kuratorium uczestniczyli w spotkaniach organizowanych przez Pełnomocnika, w tym również jako prelegenci (27 lutego i 14 października).

- *Pełnomocnik współpracuje stale z Pełnomocnikiem Komendanta Wojewódzkiego Policji ds. Ochrony Praw Człowieka, który uczestniczy w spotkaniach i konferencjach.*

Ponadto utrzymywany jest stały kontakt roboczy z Gminami, na terenie których zamieszkują Romowie oraz organizacjami zaangażowanymi w Program integracji

- *w związku z ogłoszeniem naboru do Programu integracji 2021-2030 na rok 2025 Pełnomocnik wystąpiła m.in. do gmin, na terenie których zamieszkują Romowie informując o możliwościach Programu oraz zachęcając do udziału w nim, jak również do promocji Programu na stronach internetowych urzędów gmin;*
- ***6 września 2024 r.** zorganizowała Konferencję historyczno-edukacyjną PAMIĘĆ I TOŻSAMOŚĆ - 80.ROCZNICA ZAGŁADY ROMÓW. W konferencji wzięli udział asystenci edukacji romskiej, nauczycieli wspomagający edukację romską, przedstawiciele Gmin oraz stowarzyszeń romskich;*
- ***2 października 2024 r.** odbyło się spotkanie szkoleniowe (on-line) dotyczące m.in. zasad ubiegania się o środki na 2025 rok z Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów Polsce na lata 2021-2030.*
- ***20 listopada 2024 r.** Pełnomocnik zorganizowała spotkanie szkoleniowe dotyczące naboru wniosków w ramach FE SL 2021-2027, Działanie 7.11 Wsparcie społeczności mniejszościowych, w tym społeczności romskiej.*
- ***5 grudnia 2024 roku** – odbyło się spotkanie szkoleniowe (on-line) dla asystentów edukacji romskiej i nauczycieli wspomagających edukację romską. Tematem szkolenia był Trening umiejętności społecznych*

9. **Udział Pełnomocnika lub innych osób zajmujących się sprawami mniejszości narodowych i etnicznych w organizowanych przez mniejszości narodowe i etniczne imprezach i spotkaniach, na które zostali zaproszeni w ramach kreowania pozytywnego wizerunku mniejszości narodowych i etnicznych (proszę wymienić).**

Pełnomocnik Wojewody zapewnia stały kontakt ŚUW z organizacjami i środowiskami mniejszości w województwie i bierze udział w spotkaniach organizowanych przez stowarzyszenia i środowiska mniejszości oraz organizacje działające na rzecz mniejszości. Pełnomocnik i pracownicy WSO biorą udział w organizowanych imprezach i spotkaniach, na które zapraszają organizacje mniejszości.

Pełnomocnik Wojewody zapewnia stały kontakt ŚUW z organizacjami i środowiskami mniejszości w województwie i bierze udział w spotkaniach organizowanych przez stowarzyszenia i środowiska mniejszości oraz organizacje działające na rzecz mniejszości. Pełnomocnik i pracownicy WSOiC biorą udział w organizowanych imprezach i spotkaniach, na które zapraszają organizacje mniejszości.

Pełnomocnik lub jego przedstawiciel wzięli osobisty udział w :

- **19 kwietnia 2024 r.** Pełnomocnik i II Wojewoda Śląski wzięli udział w uroczystościach z okazji Dnia Pamięci o Holokauście i Przeciwdziałaniu Zbrodniom Przeciwko Ludzkości. Uroczystość odbyła się przy pomniku na Palcu Synagogi w Katowicach,
- **30 kwietnia 2024 r.** Pełnomocnik i II Wojewoda Śląski wzięli udział w spotkaniu poświęconym rocznicy wybuchu Powstania w Getcie Warszawskim. Spotkanie odbyło się w nowej siedzibie Oddziału Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Żydów w Katowicach przy Al. Korfantego,
- **15 czerwca 2024 r.** udział pracownika w uroczystościach z okazji Dnia pamięci ofiar obozu Zgoda w Świętochłowicach,
- **2 sierpnia 2024 r.** udział pracownika w uroczystościach 80-rocznicy zagłady Romów w Oświęcimiu,
- **1 września 2024 r.** złożenie przez pracownika kwiatów w miejscach zburzonych synagog w Bytomiu i w Katowicach,
- **21 września 2024 r.** udział pracownika w uroczystościach upamiętniających ofiary Centralnego Obozu Pracy w Jaworznie na zaproszenie Związku Ukraińców Koła w Katowicach.

Ponadto :

- z okazji świąt ważnych dla mniejszości narodowych i etnicznych Pełnomocnik wystosowywała w ciągu roku 2024 listy okolicznościowe do organizacji mniejszości,
- w związku z zaproszeniem na posiedzenie Rady Związku Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych w Polsce w dniu 10 maja 2024 r. skierowano list do Przewodniczącego Związku Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych w Polsce,
- skierowano list do Przewodniczącego DFK w Raciborzu i uczestników Zebrania Delegatów z okazji zebrania w dniu 7 czerwca 2024 r. ,
- zapewniony jest stały kontakt roboczy z organizacjami mniejszości.

10. Czy w minionym roku zaszła konieczność podjęcia przez Pełnomocnika interwencji w sytuacjach konfliktowych?

☐ tak ☒ Nie

11. Jeśli odpowiedź na powyższe pytanie była twierdząca, proszę o krótkie opisanie poniżej interwencji (w tym mediacji) podjętych w takich sytuacjach.
12. Opis pozostałych najważniejszych działań podjętych przez Pełnomocnika w ostatnim roku, w tym m.in. opis wdrażanych programów dotyczących mniejszości narodowych i etnicznych oraz działań podjętych w celu szerokiego informowania społeczeństwa większościowego o integracji

- **6 września 2024 r.** Pełnomocnik wraz z Oddziałowym Biurem Upamiętniania Walk i Męczeństwa Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach zorganizowała Konferencję historyczno-edukacyjną *PAMIĘĆ I TOŻSAMOŚĆ - 80. ROCZNICA ZAGŁADY ROMÓW*. W konferencji wzięli udział przedstawiciele: urzędów Gmin na terenie których zamieszkuje społeczność romska, organizacji i środowisk romskich, dyrektorzy szkół, do których uczęszczają uczniowie pochodzenia romskie, asystenci edukacji romskiej oraz nauczyciele wspomagający edukację romską. W Konferencji wziął udział także Wojewoda Śląski, Dyrektor Generalna ŚUW, Wicekurator Oświaty oraz Pełnomocnik Komendanta Wojewódzkiego Policji ds. Ochrony Praw Człowieka
- **2 października 2024 r.** - Spotkanie szkoleniowe (on-line) dotyczące zasad ubiegania się o środki na 2025 rok z Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030. Podczas spotkania pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawierciu przedstawili informację o działaniach realizowanych w latach 2023-2024 na rzecz społeczności romskiej zamieszkałej na terenie Zawiercia, natomiast nauczyciel wspomagający ze SP nr 43 w Zabrze przedstawił informację nt. działalności świetlicy integracyjnej działającej ww. placówce oświatowej od 2023 roku. Ponadto podczas spotkania było m.in. przeszkolenie przedstawicieli zainteresowanych środowisk, instytucji i organizacji w zakresie wytycznych na 2025 rok MSWiA do Programu integracji obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030. Informacja o składaniu wniosków na realizację zadań w 2025 roku.
- **5 grudnia 2024 r.** – Spotkanie szkoleniowe (on-line) dla asystentów edukacji romskiej i nauczycieli wspomagających edukację romską. Tematem szkolenia był Trening umiejętności społecznych, które poprowadziła Pani Martyna Król, nauczyciel nauczania początkowego oraz nauczyciel wspomagający edukację uczniów romskich w Szkole Podstawowej nr 16 im. Marii Konopnickiej w Bytomiu.
- **10 grudnia 2024 r.** odbyło się posiedzenie Komisji wojewódzkiej do spraw oceny wniosków złożonych o dofinansowanie w 2025 r. w ramach „Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030”. W pracach Komisji wziął udział przedstawiciel Kuratorium Oświaty oraz organizacji pozarządowej. Pełnomocnik zapewnia warunki do pracy Komisji, w tym przygotowuje zarządzenie o jej powołaniu oraz przygotowuje dokumentację na posiedzenie. Protokół z posiedzenia Komisji oraz zestawienie wniosków ocenionych pozytywnie zostały przesłane do MSWiA.

13. Inne uwagi

Brak

Magdalena Szewczuk-Szturc
Pełnomocnik Wojewody Śląskiego
do Spraw
Mniejszości Narodowych i Etnicznych

podpisano elektronicznym podpisem kwalifikowanym

Potwierdzam zgodność wydruku z dokumentem wydanym w postaci elektronicznej:

Identyfikator dokumentu	11491268.23982334.22082811
Nazwa dokumentu	sprawozdanie Pełnomocnika Wojewody Śląskiego za 2024.pdf
Tytuł dokumentu	sprawozdanie Pełnomocnika Wojewody Śląskiego za 2024
Data dokumentu	2025-01-20 13:10:47
Skrót dokumentu	42BF3030F581CEC9DF68E8471127C7BFA06E96ED
Wersja dokumentu	1.3
Data podpisu	2025-01-20
Sygnatariusz	Magdalena Elżbieta Szewczuk-Szturc
Stanowisko	Dyrektor Wydziału
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego
Akceptacja	Ziaja Monika, 2025-01-20 11:36:03, wersja 1.0 (p.o. Kierownika Oddziału, SO (SO), SOI (SOI)) Śląski Urząd Wojewódzki
	EZD 3.124.8.8.
Data wydruku:	2025-01-21 07:53:22
Autor wydruku:	Kopytowska Aneta